

Turcja - wyniki wyborów

- **Partia AKP traci większość w parlamencie, co oznacza, że albo zbuduje rząd koalicyjny, albo Turcję czekają przedterminowe wybory**
- **Rynek finansowy bardzo źle odebrał wyniki wyborów, czego efektem była wyprzedaż akcji oraz osłabienie liry (indeks XU100 spadł o blisko 5%, a kurs USD/TRY wzrósł o ponad 3,5%)**
- **Do czasu wyklarowania się nowego układu sił na tureckiej scenie politycznej można spodziewać się utrzymania wysokiej zmienności na giełdzie w Stambule. Wyraźniejsze odreagowanie spadków uwarunkowane jest wzrostem prawdopodobieństwa utworzenia stabilnego rządu**

W niedzielnych wyborach parlamentarnych w Turcji, rządząca dotychczas niepodzielnie od blisko trzynastu lat partia AKP (Justice and Development Party) uzyskała niespełna 41-proc. poparcie, co oznacza, że nie będzie w stanie samodzielnie sformować nowego rządu. Swoich przedstawicieli w parlamencie będą mieć również:

- CHP (People's Republican Party) – 25% poparcia,
- MHP (Nationalist Movement Party) – 16% poparcia,
- HDP (People's Democratic Party, partia Kurdów) – 13% poparcia.

Wyniki te były zbliżone do ostatnich przedwyborczych sondaży. W Turcji obowiązuje 10-proc. próg wyborczy. Oznacza to, że kluczowy dla układu sił w parlamencie był wynik kurdyjskiej HDP. Ostatecznie partii tej, dzięki przejściu części głosów opozycyjnej CHP, udało się przekroczyć wspomniany próg, co de facto pozbawiło AKP większości w parlamencie. Ponieważ zarówno HDP, jak i CHP zapowiedziały, że nie planują koalicji z partią dotychczas rządzącą, jedyną szansą na zbudowanie większości wydaje się w tym momencie sojusz AKP z MHP. Jeżeli tak się nie stanie najbardziej prawdopodobnym scenariuszem jest rozpisanie przedterminowych wyborów. AKP ma bowiem raczej niewielkie szanse na utworzenie rządu mniejszościowego, a podziały pomiędzy dotychczasową opozycją wydają się zbyt silne, by umożliwić stworzenie sojuszu, który dałby szansę na większość w parlamencie. Dodatkowo warto pamiętać, że to związany z AKP prezydent Recep Tayyip Erdogan decyduje komu powierzy misję tworzenia rządu.

Bez względu na potencjalne mariaże i deklaracje poszczególnych partii, kalendarz polityczny na najbliższe tygodnie otwiera się pięć dni po ostatecznych wynikach wyborów (najpóźniej za 10 dni), kiedy to prezydent powierza (najprawdopodobniej) liderowi zwycięskiej partii misję formowania rządu. Czas na uformowanie rządu mija po 45 dniach. Jeżeli nie uzyska on wotum zaufania zwykłą większością głosów, prezydent ma prawo rozpiścić nowe wybory.

Rynki finansowe bardzo nerwowo zareagowały na wynik niedzielnych wyborów. Indeks giełdy w Stambule XU100 otworzył się 8% poniżej piątkowego zamknięcia. W ciągu dnia odrobił część strat, zamykając się ostatecznie o 5% niżej (wykres 1). Przepięta dotknęła również turecką lirę, która zakończyła dzień spadkiem o 3,7% (wykres 2). Skala spadków może wydawać się zaskakująca, biorąc pod uwagę fakt, że wynik wyborów był w zasadzie zgodny z przedwyborczymi sondażami, a rynek już od dłuższego czasu dyskutował o prawdopodobieństwie utraty samodzielnej władzy przez AKP (miało to swoje odzwierciedlenie m.in. w deprecjacji liry i słabym wyniku tureckiej giełdy na tle innych rynków wschodzących w tym roku). Pomimo tego można spodziewać się jedynie umiarkowanego odreagowania spadków. Do czasu wyjaśnienia sytuacji na scenie politycznej, turecki rynek finansowy cechować będzie duża zmienność.

Elementem poprawiającym nastroje powinny być doniesienia o rosnących szansach na koalicję AKP z MHP. W ocenie części ekspertów w dłuższym terminie taki scenariusz mógłby być dla Turcji korzystniejszy niż samodzielne rządy AKP ze względu na potencjalny wzrost transparentności władzy. Krótkoterminowo jednak ryzyko tarć w ewentualnej koalicji będzie najprawdopodobniej powodowało większą ostrożność inwestorów. Scenariusze alternatywne wobec koalicji AKP-MPE (poza nowymi wyborami gdzie sondaże dawałyby większość AKP) raczej nie wpłyną na poprawę nastrojów inwestorów.

Tureckiej giełdzie nie sprzyjają też tendencje na światowych rynkach finansowych, a w szczególności spodziewana podwyżka stóp procentowych w USA i związane z tym umocnienie dolara. Negatywnym czynnikiem byłby też wzrost ceny ropy naftowej, której Turcja jest importerem. Osłabienie liry oraz ewentualny wzrost ceny ropy, to czynniki zwiększające inflację, a tym samym prawdopodobieństwo podwyżki stóp procentowych przez Centralny Bank Turcji.

Kolejnym zagrożeniem jest ewentualna obniżka oceny wiarygodności kredytowej Turcji przez największe agencje ratingowe. Obecnie dwie z nich utrzymują negatywną perspektywę dla tureckiego ratingu, który dodatkowo utrzymuje się tylko nieznacznie powyżej poziomu spekulacyjnego. Atutem tureckiego rynku pozostaje jego wycena, która (szczególnie po poniedziałkowych spadkach) wydaje się być atrakcyjna na tle innych rynków wschodzących - od początku roku różnica między MSCI Turkey, MSCI Emerging Markets wynosi 20 pkt. proc. na niekorzyść wskaźnika tureckiego. Trwałe odwrócenie tej tendencji będzie wymagało jednak w pierwszej kolejności uspokojenia sytuacji politycznej.

Wykres 1. Reakcja na wynik wyborów indeksu XU100 giełdy w Stambule

źródło: Bloomberg

Wykres 2. Reakcja na wynik wyborów kursu USD/TRY

źródło: Bloomberg

Mikołaj Stępniewski

Zarządzający w Departamencie Inwestycji Investors TFI

Niniejszy materiał opracowany został przez Investors TFI S.A. w związku z zarządzaniem funduszami inwestycyjnymi. Materiał oraz zawarte w nim prognozy stanowią wyłącznie wyraz poglądów jego autora i oparte zostały na stanie wiedzy aktualnym na dzień jego sporządzenia. Przy sporządzeniu materiału i zawartych w nim prognoz oparto się na informacjach pozyskanych z powszechnie dostępnych i uznanych za wiarygodne źródła, dokładając należytej staranności, aby informacje zamieszczone w niniejszym materiale były rzetelne, niemniej jednak nie można zagwarantować ich poprawności, kompletności i aktualności. Investors TFI S.A. zastrzega sobie możliwość zmiany przedstawionych opinii, w tym w przypadku zmiany sytuacji rynkowej, bez konieczności powiadamiania o niej adresatów niniejszego materiału. Investors TFI S.A. nie gwarantuje ziszczenia się scenariuszy lub prognoz zamieszczonych w niniejszym materiale, w szczególności przedstawione informacje (historyczne i prognozowane) nie stanowią gwarancji osiągnięcia podobnych wyników w przyszłości. Materiał niniejszy nie stanowi oferty publicznej ani publicznego oferowania w zakresie nabycia lub sprzedaży jakichkolwiek papierów wartościowych ani oferty w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.

Wnioski wyciągnięte na podstawie przedstawionych komentarzy i prognoz nie powinny stanowić samodzielnej podstawy jakichkolwiek decyzji inwestycyjnych. Niniejszy materiał ma charakter wyłącznie informacyjny i marketingowy oraz nie zawiera pełnych informacji niezbędnych do oceny ryzyka związanego z inwestycją w papiery wartościowe oraz inne instrumenty finansowe. Decyzje inwestycyjne co do inwestowania w fundusze inwestycyjne powinny być podejmowane w oparciu o informacje obejmujące w szczególności: opis czynników ryzyka, zasady sprzedaży jednostek uczestnictwa/certyfikatów inwestycyjnych funduszy, tabelę opłat manipulacyjnych oraz szczegółowe informacje podatkowe zawarte w prospekcie informacyjnym funduszu/y, dostępnych w punktach dystrybucji funduszy, w siedzibie Investors TFI S.A. oraz na stronie www.investors.pl. Podejmowanie decyzji inwestycyjnych wyłącznie w oparciu o informacje zamieszczone na stronach wskazanego portalu internetowego lub wyłącznie na podstawie innych materiałów reklamowych Investors TFI S.A., następuje na ryzyko Klienta. Zaleca się również zapoznanie z najbardziej aktualnym zaudytowanym rocznym lub półrocznym sprawozdaniem finansowym danego funduszu. Dotychczasowe wyniki funduszy inwestycyjnych nie stanowią gwarancji osiągnięcia podobnych wyników w przyszłości. Investors TFI S.A. ani zarządzane przez nie fundusze nie gwarantują osiągnięcia założonych celów inwestycyjnych.

Wartość jednostek uczestnictwa może cechować się dużą zmiennością, w związku z czym uczestnik funduszu powinien liczyć się z możliwością utraty części wpłaconego kapitału. Indywidualna stopa zwrotu z inwestycji w jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych nie jest tożsama z wynikiem inwestycyjnym konkretnego funduszu i jest uzależniona od dnia zbycia i odkupienia/umorzenia jednostek uczestnictwa przez fundusze oraz od poziomu pobranych opłat manipulacyjnych. Przy nabyciu jednostek uczestnictwa funduszy pobierana jest opłata manipulacyjna na zasadach i w wysokości określonej w prospekcie informacyjnym funduszu. Prezentowane stopy zwrotu z inwestycji nie uwzględniają opłat manipulacyjnych pobieranych przy nabyciu jednostek uczestnictwa lub konwersji jednostek uczestnictwa. Zyski osiągnięte z inwestycji w jednostki uczestnictwa funduszy obciążone są podatkiem od dochodów kapitałowych, na podstawie Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j.: Dz.U. z 2012 nr 361 z późn. zm.). Fundusze inwestycyjne zarządzane przez Investors TFI S.A. zostały utworzone i działają zgodnie z prawem polskim, na podstawie ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2004 r., nr 146, poz. 1546, z późn. zm.).